

Zbornik sudske prakse

Predmet C-490/16

**A. S.
protiv
Republike Slovenije**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputilo Vrhovno sodišče)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uredba (EU) br. 604/2013 – Određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje – Dolazak iznimno velikog broja državljana trećih zemalja koji žele dobiti međunarodnu zaštitu – Organizacija prelaska granice koju provode tijela jedne države članice radi tranzita prema drugoj državi članici – Ulazak dopušten odstupanjem iz humanitarnih razloga – Članak 13. – Nezakoniti prelazak vanjske granice – Rok od dvanaest mjeseci od prelaska granice – Članak 27. – Pravni lijek – Opseg sudskog nadzora – Članak 29. – Rok od šest mjeseci za izvršenje transfera – Računanje rokova – Podnošenje pravnog lijeka – Suspenzivni učinak”

Sažetak – Presuda Suda (veliko vijeće) od 26. srpnja 2017.

1. *Granična kontrola, azil i useljavanje – Politika azila – Kriteriji i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Uredba br. 604/2013 – Tužba protiv odluke o transferu koja je donesena u pogledu podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Mogućnost pozivanja na pogrešnu primjenu kriterija odgovornosti koji se odnosi na nezakoniti prelazak vanjske granice*

(Uredba br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uv. izj. 19., čl. 13. st. 1. i čl. 27. st. 1.)

2. *Granična kontrola, azil i useljavanje – Politika azila – Kriteriji i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Uredba br. 604/2013 – Ulazak i/ili boravak – Primanje državljana trećih zemalja na područje jedne države članice radi tranzita prema drugoj državi članici kako bi se tamo podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu – Situacija koja se smatra nezakonitim prelaskom vanjske granice – Dolazak iznimno velikog broja državljana trećih zemalja koji žele dobiti međunarodnu zaštitu – Nepostojanje utjecaja*

(Uredba br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 13. st. 1.)

3. *Granična kontrola, azil i useljavanje – Politika azila – Kriteriji i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Uredba br. 604/2013 – Tužba protiv odluke o transferu koja je donesena u pogledu podnositelja zahtjeva*

za međunarodnu zaštitu – Nepostojanje utjecaja na rok kojim se uvjetuje primjena kriterija odgovornosti koji se odnosi na nezakoniti prelazak vanjske granice – Utjecaj na početak računanja roka za izvršenje odluke o transferu

(Uredba br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 7. st. 2., 13. st. 1., čl. 27. st. 3. i čl. 29. st. 1. i 2.)

1. Članak 27. stavak 1. Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva, s obzirom na uvodnu izjavu 19. te uredbe, treba tumačiti na način da se tražitelj međunarodne zaštite u okviru pravnog lijeka podnesenog protiv odluke o transferu koja se odnosi na njega može pozvati na pogrešnu primjenu kriterija odgovornosti koji se odnosi na nezakoniti prelazak granice države članice, naveden u članku 13. stavku 1. navedene uredbe.

U tom pogledu, Sud je u točki 61. presude od 7. lipnja 2016., Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409) odlučio da se u okviru tog pravnog lijeka tražitelj međunarodne zaštite mogao pozvati na pogrešnu primjenu kriterija odgovornosti za ispitivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu navedenog u poglavlju III. Uredbe Dublin III. Točno je da je samo kriterij naveden u članku 12. navedene odredbe bio izravno u pitanju u predmetu u kojem je donesena ta presuda. Međutim, obrazloženja koje je pružio Sud u toj presudi također vrijede, *mutatis mutandis*, za kriterij naveden u članku 13. stavku 1. iste uredbe.

Što se tiče okolnosti, koju je naveo sud koji je uputio zahtjev, da je u predmetu u glavnom postupku druga država članica već prihvatila odgovornost za ispitivanje predmetnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, valja istaknuti da se, primjenom članka 26. stavka 1. Uredbe Dublin III, odluka o transferu može pripočeti dotičnoj osobi tek nakon što je zamoljena država članica pristala prihvatiti ili ponovno prihvatiti tu osobu. U tim uvjetima, spomenuta okolnost ne može podrazumijevati da je sudski nadzor nad odlukom o transferu u pogledu primjene kriterija navedenih u poglavlju III. te uredbe isključen, inače bi se članku 27. stavku 1. navedene uredbe oduzeo bitan dio njegova korisnog učinka.

(t. 27., 29., 30., 33.-35. i t. 1. izreke)

2. Članak 13. stavak 1. Uredbe br. 604/2013 treba tumačiti na način da za državljanina treće zemlje – čiji su ulazak tolerirala tijela prve države članice suočena s dolaskom iznimno velikog broja državljana trećih zemalja koji su željeli prijeći preko državnog područja te države kako bi podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, bez ispunjavanja pretpostavki ulaska koje se u načelu zahtijevaju u toj prvoj državi članici – treba smatrati da je „nezakonito prešao” granicu navedene prve države članice u smislu te odredbe.

Neovisno o tome, valja podsjetiti da se primjenom članka 3. stavka 2. Uredbe Dublin III i članka 4. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, transfer tražitelja međunarodne zaštite prema odgovornoj državi članici može provesti samo u uvjetima u kojima je isključeno da taj transfer uzrokuje stvarnu opasnost da dotična osoba trpi nečovječno ili ponižavajuće postupanje u smislu tog članka 4. (vidjeti u tom smislu presudu od 16. veljače 2017., C. K. i dr., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, t. 65.). Transfer se dakle ne bi mogao provesti ako, zbog dolaska iznimno velikog broja državljana trećih zemalja koji žele dobiti međunarodnu zaštitu, takva opasnost postoji u odgovornoj državi članici.

(t. 41., 42. i t. 2. izreke)

3. Članak 13. stavak 1. drugu rečenicu Uredbe br. 604/2013, u vezi s njezinim člankom 7. stavkom 2., treba tumačiti na način da podnošenje pravnog lijeka protiv odluke o transferu ne utječe na računanje roka predviđenog u navedenom članku 13. stavku 1.

Članak 29. stavke 1. i 2. navedene uredbe treba tumačiti na način da podnošenje takvog pravnog lijeka podrazumijeva da rok propisan tim odredbama počinje teći tek od donošenja konačne odluke o tom pravnom lijeku, pa i kada je sud pred kojim se vodi postupak odlučio uputiti Sudu zahtjev za prethodnu odluku, pod uvjetom da taj pravni lijek ima suspenzivni učinak u skladu s člankom 27. stavkom 3. iste uredbe.

Kad je, na prvome mjestu, riječ o roku propisanom člankom 13. stavkom 1. Uredbe Dublin III, valja navesti da njezin članak 7. stavak 2. pojašnjava da se odgovorna država članica u skladu s kriterijima navedenima u poglavlju III. te uredbe određuje na temelju situacije koja je postojala u trenutku kada je podnositelj zahtjeva prvi put podnio svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu u nekoj državi članici. Slijedom toga, zadnju rečenicu članka 13. stavka 1. navedene uredbe treba tumačiti na način da podrazumijeva da se državu članicu čiju je vanjsku granicu nezakonito prešao državljanin treće zemlje više neće moći smatrati odgovornom, na temelju te odredbe, ako je rok od dvanaest mjeseci od nezakonitog prelaska te granice već istekao na datum na koji je podnositelj zahtjeva prvi put podnio svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu u nekoj državi članici.

U tim okolnostima, podnošenje pravnog lijeka protiv odluke o transferu, koje nužno dolazi nakon dostave te odluke i dakle nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne može, po svojoj prirodi, imati nikakav učinak na računanje roka propisanog člankom 13. stavkom 1. Uredbe Dublin III.

Što se tiče, na drugome mjestu, roka određenog člankom 29. stavkom 2. Uredbe Dublin III, s jedne strane iz odnosa između različitih stavaka tog članka i, s druge strane iz manjka preciznosti u toj odredbi kad je riječ o početku računanja tog roka, proizlazi da se navedenom odredbom pojašnjavaju jedino posljedice isteka roka za izvršenje odluke o transferu određenog člankom 29. stavkom 1. te uredbe (vidjeti po analogiji presudu od 29. siječnja 2009., Petrosian, C-19/08, EU:C:2009:41, t. 50.). Članak 29. stavak 1. Uredbe Dublin III pak vodi računa o posljedicama podnošenja mogućeg pravnog lijeka predviđajući da šestomjesečni rok za izvršenje transfera teče od konačne odluke o žalbi ili preispitivanju kada u skladu s člankom 27. stavkom 3. te uredbe postoji suspenzivni učinak. Slijedom toga, podnošenje pravnog lijeka kojem je, poput onog u glavnom postupku, priznat suspenzivni učinak podrazumijeva da će rok za izvršenje transfera u pravilu isteći tek šest mjeseci nakon što je donesena konačna odluka o tom pravnom lijeku.

Tako rok naveden u članku 13. stavak 1. Uredbe Dublin III čini pretpostavku za primjenu kriterija određenog tom odredbom i mora se paziti na njegovo poštovanje tijekom postupka određivanja odgovorne države članice na kraju kojeg se odluka o transferu po potrebi može donijeti. Nasuprot tomu, članak 29. stavak 2. te uredbe odnosi se na izvršenje odluke o transferu i može se primijeniti tek kada je postignut dogovor o transferu, tj. najranije kada je zamoljena država članica odobrila zahtjev za prihvata ili ponovni prihvata.

(t. 49., 50., 52.-54., 56.-60. i t. 3. izreke)